

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:740

av Staffan Danielsson (C)

Utredning om rätt till dödshjälp vid svåra lidanden i livets slutskede

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över en möjlighet att avsluta sitt liv i förtid vid svåra lidanden i livets slutskede och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Jag har i många år väckt både motioner och interpellationer om denna svåra, känsliga och viktiga fråga.

Jag har visat på enskilda människooöden, där man lidit svårt i livets slutskede och fullständigt entydigt som sin yttersta vilja önskar att få dö/somna in i förtid. Staten säger då genom sina läkare att det har du ingenting med att göra, det bestämmer vi, och vi bestämmer att du ska leva tills du dör en naturlig död. Vi ska göra allt för att du inte ska lida. Du kan till skillnad från tidigare faktiskt få bestämma att livsuppehållande maskiner (typ respirator) ska stängas av och du kan också till skillnad från tidigare få så stark smärtlindring (terminal sedering) att följden blir att du dör i förtid. (Detta bestämmer dock dina läkare, inte du.)

Båda dessa förändringar är betydelsefulla och har drivits fram av en levande debatt i dessa frågor där enskilda människor och läkare spelat en betydande roll liksom även seriösa organisationer som t ex Rätten till en värdig död.

Opinionsundersökningar visar på en stark folkmajoritet för att utreda möjligheter för individen att själv kunna påverka sitt öde i svåra situationer enligt ovan. Dessa frågor är svåra och grannliga, självfallet måste steg i den riktning jag talar för utredas mycket noga och naturligtvis måste regelverken vara väl genomtänkta och specificerade.

Jag tror att det som blockerar denna fråga bl a är djupa laddningar från vårt förflutna, där religioner talar om livets okränkbarhet och där självmord länge ansågs vara en dödssynd som straffades med begravning utanför kyrkogårdsmuren. Det är märkligt att det idag är tillåtet med abort under bestämda förutsättningar, vilket jag är för, medan det är absolut omöjligt att efter egen stark vilja vid svåra lidanden i livets slutskede kunna dö i förtid.

Statens medicinskt-etiska råd, som ansvarar för dessa viktiga frågor, föreslog för några år sedan att de borde utredas. Praxis kan skifta mellan olika städer och sjukhus, gråzonerna växer och dagens regelverk behöver ses över.

Riksdagen bör ge regeringen tillkänna att låta se över frågan om en rätt och möjlighet för en människa att inom ramen för stränga regelverk själv bestämma över sitt öde vid svåra lidanden i livets slutskede.

Staffan Danielsson (C)